

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Protocolului între Guvernul României și Guvernul Canadei, semnat la București la 31 iulie 2015, suplimentar la Acordul dintre Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Canadei privind Cooperarea în Dezvoltarea și Folosirea Energiei Atomice în Scopuri Pașnice, semnat la Ottawa la 24 octombrie 1977

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Cooperarea între România și Canada în domeniul utilizării energiei nucleare în scopuri pașnice se realizează, în prezent, în temeiul acordului bilateral încheiat de cele două Guverne. Astfel, în relațiile dintre România și Canada se aplică Acordul între Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Canadei privind cooperarea în dezvoltarea și folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, semnat la Ottawa la 24 octombrie 1977, ratificat de România prin Decretul nr. 64/1978, în vigoare din 14 iunie 1978, și modificat ulterior prin Acordul, prin schimb de note între Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Canadei, privind amendarea Acordului privind cooperarea în dezvoltarea și folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, semnat la Ottawa, la 24 octombrie 1977, semnat la București la 12 octombrie 1994, denumit în continuare *Acordul România – Canada*.

România este stat membru al Uniunii Europene (UE) și al Comunității Europene a Energiei Atomice („EURATOM”) și de asemenea, este parte la Tratatul privind Uniunea Europeană, semnat la Maastricht, la 7 februarie 1992 („TUE”), la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, semnat la Roma, la 25 martie 1957 („TFUE”) și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, semnat la Roma, la 25 martie 1957 („Tratatul EURATOM”).

În această calitate, Acordul dintre Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (EURATOM) și Guvernul Canadei privind

cooperarea în domeniul utilizărilor în scopuri pașnice ale energiei atomice, semnat la Bruxelles, la 6 octombrie 1959, astfel cum a fost modificat prin schimb de note, semnate în 1959, 1978, 1981, 1985 și 1991, denumit în continuare *Acordul EURATOM – Canada*, este aplicabil României de la aderarea sa la UE și, respectiv, la EURATOM, la data de 1 ianuarie 2007.

Ca urmare a aderării României la UE și, respectiv, la EURATOM, s-a impus compatibilizarea cadrului juridic bilateral româno – canadian cu *acquis*-ul UE și EURATOM, în vederea eliminării unor prevederi ale Acordului România – Canada care se suprapuneau cu cele ale Acordului EURATOM – Canada și actualizării unor termeni și prevederi care să reflecte actualele reglementări în domeniu și cerințele actuale ale cooperării bilaterale dintre România și Canada.

În vederea eliminării acestor paralelisme, România a inițiat, încă din 2006, o serie de demersuri care vizau alinierea Acordului România – Canada, la *acquis*-ul UE. Pe lângă compatibilizarea cu *acquis*-ul, demersurile vizau reglementarea unor aspecte suplimentare, precum detritierea sau actualizarea aspectelor privind transferul de tehnologie/informații. Negocierile bilaterale au fost temporizate în contextul inițierii la nivelul UE, a negocierilor (încă în curs) asupra unui nou Acord EURATOM-Canada, care, odată cu intrarea sa în vigoare, ar urma să înlocuiască actualul Acord EURATOM – Canada, pentru a se cunoaște cu certitudine în ce măsură prevederile bilaterale ar putea fi acoperite de clauzele din acordul UE.

În contextul incertitudinii progresului negocierilor EURATOM – Canada la nivelul Consiliului și pentru a crea un cadru juridic funcțional pentru cooperarea între România și Canada în domeniul nuclear, partea română și cea canadiană au reluat discuțiile privind compatibilizarea cadrului juridic bilateral cu *acquis*-ul UE și EURATOM, precum și actualizarea prevederilor în vigoare.

În acest cadru, Memorandumul cu tema „Aprobarea inițierii negocierii Protocolului de Amendare a Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Canadei privind cooperarea în dezvoltarea și folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, semnat la Ottawa, la 24 octombrie 1977”, aprobat de Prim-Ministrul României la data de 23 aprilie 2014, avea în vedere negocierea unui proiect de Protocol Adițional care să amendeze Acordul bilateral România – Canada și să armonizeze prevederile acestuia cu *acquis*-ul UE și al EURATOM.

Pe baza Memorandumului aprobat, delegația română a

	negociat, iar reprezentanții părților au finalizat, în cursul lunii martie 2015, proiectul de Protocol între Guvernul României și Guvernul Canadei suplimentar la Acordul între Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Canadei privind cooperarea pentru dezvoltarea și folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, semnat la Ottawa, la 24 octombrie 1977, denumit în continuare <i>proiect de Protocol suplimentar la Acordul România - Canada</i>. În urma notificării către Comisia Europeană, în baza art. 103 din Tratatul EURATOM, a proiectului de Protocol suplimentar la Acordul România – Canada, opinia instituției UE din data de 1 iunie 2015, relevă faptul că nu au fost identificate, în cadrul proiectului de Protocol notificat, elemente care ar putea împiedica aplicarea Tratatului EURATOM. La data de 15 iulie 2015, a fost aprobată semnarea Protocolului suplimentar la Acordul România – Canada. Protocolul a fost semnat la București la data de 31 iulie 2015, pentru partea română, de către Daniel Ioniță, secretar de stat pentru afaceri strategice în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, iar pentru partea canadiană, de către Joanne Lemay, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Canadei în România.
2. Schimbări preconizate	Prin prezentul proiect de act normativ se ratifică Protocolul suplimentar la Acordul România - Canada, privind cooperarea în dezvoltarea și folosirea energiei atomice în scopuri pașnice. Astfel, Protocolul conține prevederi privind: ▪ actualizarea terminologiei utilizate în cuprinsul Acordului existent, referitoare la tehnologie, consolidarea cooperării în acest domeniu, precum și oferirea unui cadru de cooperare între Părți, în domeniul utilizărilor în scopuri pașnice ale tritiului, ale echipamentelor și tehnologiilor conexe acestuia, în scopul funcționării în parametri de siguranță a reactoarelor nucleare cu apă grea sub presiune sau a instalațiilor de detritiere a apei grele, pe baza beneficiului mutual și a reciprocității și fără a aduce atingere competențelor respective ale fiecărei Părți; ▪ completarea domeniilor de cooperare prevăzute în Acord cu cooperarea privind utilizarea, dezvoltarea și aplicarea tritiului, a echipamentelor și tehnologiei conexe, în scopuri pașnice, care poate include: (a) furnizarea de tehnologie conexă tritiului, referitoare la: cercetare și dezvoltare; sănătate, securitate nucleară, planificare în situații de urgență și protecția aerului, apei și solului; echipamente

	conexe tritiului (inclusiv furnizarea de proiecte, schițe și specificații); utilizări ale tritiului și echipamentelor conexe tritiului (inclusiv procesele și specificațiile de fabricație); și transferul de brevete și alte drepturi de proprietate referitoare la tehnologia conexă tritiului; (b) furnizarea de echipamente conexe tritiului pentru utilizarea la funcționarea în condiții de siguranță a reactoarelor cu apă grea sub presiune sau a instalațiilor de detritiere a apei grele; (c) cooperarea industrială între persoane în România și în Canada; (d) pregătirea tehnică și accesul la echipamentele conexe tritiului și utilizarea acestora; și (e) prestarea de asistență tehnică și servicii, inclusiv schimburi de experți și specialiști. Totodată, furnizarea de tehnologie legată de sănătate și securitate în conformitate cu Acordul România – Canada ar putea include planificarea în situații de urgență. ▪ includerea unor prevederi legate de cooperare trilaterală. Astfel, Părțile sau orice persoane aflate sub jurisdicțiile respective ale Părților pot coopera în comun cu țări terțe sau cu persoane aflate sub jurisdicțiile unor astfel de țări, în domeniile de cooperare prevăzute de Acord, astfel cum este suplimentat de Protocol. În conformitate cu dispozițiile din Acord, autoritățile guvernamentale competente, pentru România, Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN) și, pentru Canada, Comisia de Securitate Nucleară a Canadei, încheie înțelegeri administrative pentru a facilita punerea în aplicare cu eficacitate a Protocolului. În acest sens CNCAN va negocia cu Comisia de Securitate Nucleară a Canadei încheierea unei înțelegeri administrative care să includă procedurile necesare pentru ca autoritățile guvernamentale competente să pună în aplicare și să gestioneze dispozițiile prezentului Protocol, luând în considerare obligațiile României în temeiul Tratatului EURATOM. Protocolul suplimentar va intra în vigoare la data ultimei note verbale prin care Părțile își notifică reciproc finalizarea procedurilor interne proprii, necesare pentru intrarea în vigoare a Protocolului.
3. Alte informații	Protocolul este fundamental pentru cooperarea bilaterală dintre România și Canada în domeniul dezvoltării sustenabile a aplicațiilor energiei nucleare în scopuri pașnice, în speță, pentru continuarea operării în siguranță a unităților nucleare 1 și 2 de la

	CNE Cernavodă (avem în vedere operațiuni de îmbunătățire continuă a nivelului de securitate și siguranță nucleară și prelungirea duratei de operare a celor două unități nucleare), realizarea instalației de detritiere a apei grele și dezvoltarea grupurilor energetice Unitățile 3 și 4 de la Cernavodă, echipate cu reactoare de tip CANDU 6 care utilizează uraniu natural drept combustibil nuclear și apă grea ca agent de răcire și moderator. Având în vedere importanța energiei nucleare în mixul energetic național pentru îndeplinirea obiectivelor de asigurare a independenței energetice și de reducere a efectelor schimbărilor climatice pe termen mediu și lung, demersurile aferente intrării în vigoare a Protocolului, se înscriu în coordonatele Strategiei Naționale privind dezvoltarea domeniului nuclear în România și a Planului de acțiune pentru implementarea acestei strategii.
--	---

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Importanța Protocolului este subliniată de necesitatea continuării procesului de dezvoltare sustenabilă a aplicațiilor energiei nucleare în scopuri pașnice, având în vedere ponderea energiei nucleare în mixul național energetic. Încheierea acestui Protocol va contribui la atingerea obiectivelor stabilite prin Strategia Națională privind dezvoltarea domeniului nuclear în România și Planul de acțiune pentru implementarea acestei strategii.
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra mediului concurențial și al domeniului ajutoarelor de stat.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Prin semnarea Protocolului de suplimentare a Acordului România - Canada, se creează premisele pentru intensificarea cooperării bilaterale între România și Canada în domeniul energiei nucleare, inclusiv cooperarea în comun cu țări terțe sau cu persoane aflate sub jurisdicțiile unor astfel de țări, în domeniile de cooperare prevăzute de Acord, astfel cum este suplimentat de Protocol.
3. Impactul social	Prezentul proiect de act normativ nu are impact social.
4. Impactul asupra	Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra mediului.

mediului							
5.	Alte informații	Nu este cazul.					
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)							
						- mii lei -	
Indicatori		Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1		2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:		-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:		-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit		-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit		-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:		-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit		-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:		-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări		-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:		-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:		-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal		-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri si servicii		-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:		-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal		-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii		-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:		-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal		-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri si servicii		-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus, din care:		-	-	-	-	-	-
a) buget de stat		-	-	-	-	-	-

b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
7. Alte informații	Nu este cazul.					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Pentru a facilita punerea în aplicare cu eficacitate a Protocolului, Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (România) și Comisia de Securitate Nucleară a Canadei, au în vedere încheierea unor înțelegeri administrative în conformitate cu dispozițiile Articolului VII din Acord, înțelegeri care includ procedurile necesare pentru ca autoritățile guvernamentale competente să pună în aplicare și să gestioneze dispozițiile Protocolului, luând în considerare obligațiile României în temeiul Tratatului EURATOM.
1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația Uniunii Europene în cazul proiectelor ce transpun prevederi unionale	Protocolul de suplimentare a Acordului România – Canada, care face obiectul ratificării prin prezentul proiect de act normativ, nu transpune în mod direct un act juridic al UE.

	Prevederile Protocolului sunt în concordanță cu legislația română și cu obligațiile României care derivă din statutul de stat membru al EURATOM și parte la Tratatul EURATOM, astfel cum reiese din scrisoarea transmisă de Comisia Europeană în contextul procedurii prevăzute de art. 103 din Tratatul EURATOM.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative ale UE	Prezentul proiect de lege nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Prezentul proiect de lege nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Articolul 4 din Protocol stabilește raportul dintre Protocol și Acordul pe care îl suplimentează, pe de o parte, și Acordul de Cooperare Nucleară EURATOM – Canada, precum și cu instrumentele care ar putea să îi succedă, în viitor, pe de altă parte. Astfel, conform art. 4 din Protocol, în caz de conflict, incompatibilitate sau suprapunere între drepturile și obligațiile care decurg din Protocol și Acordul pe care îl suplimentează, pe de o parte, și drepturile și obligațiile care decurg din Acordul EURATOM - Canada, inclusiv din orice instrumente juridice care îl modifică sau care îl înlocuiesc, pe de altă parte, acesta din urmă va prevala.
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme	În conformitate cu prevederile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, prezentul proiect de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a

implicate	Agenției Nucleare și pentru Deșeuri Radioactive.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Prezentul proiect de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 735/2016.
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a
**Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ**

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Informarea societății civile a fost realizată prin publicarea prezentului proiect de act normativ pe pagina de internet a Agenției Nucleare și pentru Deșeuri Radioactive la data de 1 august 2016.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competentelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului între Guvernul României și Guvernul Canadei, semnat la București la 31 iulie 2015, suplimentar la Acordul dintre Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Canadei privind Cooperarea în Dezvoltarea și Folosirea Energiei Atomice în Scopuri Pașnice, semnat la Ottawa la 24 octombrie 1977, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

DACIAN JULIEN CIOLOȘ

